

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse regulat u de 2 ori, si Fóica una data pe sepmenea, ad. Mercurea si Sambet'a. — Pretiul loru este pe 1 anu 10 f., po diumetate anu 5 fr. austr. in laintrulu monarhie. Pentru tieri straine 15 f. pe unu anu seu 45 doidieceri, or 3 galbini si 3 doidieceri mon. sunatoria. Se prenumera la tóte postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondenti. Pentru serie „petit” se ceru 8 cr. val. aust. Taps'a se cere inainte.

Nr. 63.

Brasovu, 12. Augustu 1861.

Anulu XXIV.

Telegramulu Gazetei:

Viena 23. Augustu, 6 óre, 50 min. Sositu aici la 8 óre, 35 min.

Diet'a Ungariei s'a desfacutu. Rescriptulu motivatu s'a cetitu in senatulu imperialu.

De nou cuprinde: aperarea drepturilor egale ale tuturor nationalitatilor Ungariei, autonomia Ardealului; activitatea senatului imperialu s'a estinsu si asupra tierilor acelora, care se improtivescu a tramite la elu deputati. Catu de curundu va esi raportu asupra dietei nostre.

Pesta, 23. Augustu. Eri la amédiu fú diet'a desfacuta prin comisariulu imperatescu, multi deputati seu departatu. K. Z.

Pentruce nu se potu cointielege romanii si ungurii din comitatulu Albei de josu?

Aceasta intrebare aplicata specialminte numai la comitatulu Albei de josu s'aru parea a si cu totulu de prisou, din cauza mai virtosu, ca totu aceea se pote aruncá inca si in alte cateva comitate ale Transilvaniei. Cu tóte acestea noi in decursulu acestei disertatiuni vomu cercá a ne justificá aceasta intreba e a nostra speciala.

Domnii cititori isi voru aduce aminte, ca noi indata pela incepantu reorganisatiunii municipalitatilor transilvane in primevér'a trecenta observaseram in unul din Nrii, acestui jurnal, cumca comitatulu Albei de josu a datu pana acum tonulu in politic'a magiara din Transilvania. Lunile urmatore apoi ne aratara aceea ce noi earasi presupusseram, cumca acelasi comitatu fú in stare de a dà tonulu si in politic'a romanilor din Transilvania. Mai tardioru se observase earasi, ca pana candu pe area romanii se aratara mai indulgenti, mai acceptatori, mai tari in credintia catra unu felu de lealitate si sinceritate a ungurilor, in acestu comitatu si adica in adunarile municipale din Aiudu ne'ncrederea romanilor se dete pe facia indata dela incepantu si apoi la tóte ocasiunile cate au urmatu dupa aceea; de aici purcese totuodata si acea opusetiune obstinata, mai preste totu unanima, solidara, incatu gubernulu provincialu erá p'aci ca se ia mesuri respingatoare, seu di mai bine reactionarie asupra locuitorilor romani din a celu comitatu.

Intru adeveru ca o asemenea stare a lucrurilor merita o strinsa cercetare, o analisa óresicum, pentru ca se scim cu totii cum ne affamu cu acelu comitatu. Dara aceast'a nu se pote intemplá mai altumtrele, decatu numai déca si unii si altii ne vomu feri de a vinde pisic'a n' sacu, ci ne vomu sili a dà pe facia adeverulu curatu, golanu cum aru si o pasere fara neci o pena, apoi placa nu placa, noue n'are se ne pase, precum nu'i pasa medicului candu e determinat a strabate cu ori ce pretiu in firea si in causele unei bôle.

Eu nu sciu cum sta proportionea nationalitatilor in comitatulu Albei de josu; unii dieu, ca romanii stau catra unguricá 9 la 1, altii puru numerulu romanilor la 66 mii, alu ungurilor la 10 mii, alu saso-nemtilor la vreo 2 — 3 mii, ceea ce mi se pare ca sciu eu este ca

a) Mai tóte suvenirele predominirii si ale trufiei unguresci din periodulu principiloru pamanteni incepandu dela 1542 pana la 1690 suntu legate de Alba-Iulia si de Aiudu. Din contra si romanii tóte amaratiunile, tóta sclavi'a aprobatoru si a compilatoru eare a venitu preste ei, siu tragu per excellentiam totu numai dela acele doue locuri. In aceleasi au fostu resiedințele Domnilor si ale gubernilor, cum si mai multe diete.

b) In secolulu nostru vatr'a principala a opusetiunii si totuodata a magiarismului celui mai fanaticu nu a fostu nici Clusiu nici Secuimea, ci a fostu Aiudulu cu adunarile sale marcale, cu colegiul seu calvinesc si cu prea numerosa nobilimea magiara de prin pregiuro. Din contra earasi — nicairi in Transilvania spiritulu de nationalitate la romani nu s'a conservatu asia bine, si nu s'a desvoltat cu atata repergiune ca tocma in comitatulu Albei de josu; nicairi ur'a si dispretiulu catra portulu si datinile straine nu a fostu asia inradacinate ca in triungiu dintr Alba-Iulia, Abrudu si Blasiu. Preste aceast'a pe candu Aiudulu tramitea apostolii magiarismului seu in totu timpulu prin tóta Transilvania, Blasiu din contra in restimpu de una suta ani a impartit pe apostolii romanismului prin tóta romanimea, dela

Oradi'a pana la Brasovu, dela Lugosiu pana la Suceav'a si Cernauti. Blasiu et Aiudu se potu asemena óresicum. Iceloru doi poli de electricitate, siacare cu poterea s'a magica, fermecatore de suflete si de trupuri. Aiudulu, acelu centru puterosu alu confesiunii calviniane, seminariulu predestinationii seu alu doctrinei despre orbulu destinu, (urzita), care se incumata a infruntá chiaru provedinti'a cerului si care este asia anevoie de alu cunoscute din fatulu lui Mohamed, o doctrina aceast'a, cu care neci odata nu este bine a glumi si a cochetá, afara deca aru avé cineva placere de a se luá pe urm'a aristocratilor de sange romanesc din seculii 16 si 17 . . . Blasiu, acelu siu pastratoriu alu unei credinti neclatite in charulu (gratia) si indurarea cerului, insotita de voint'a tare si determinata de a suferi pana unde numai e datu naturei omenei a suportá orice calamitati in aceasta vale a plangerilor. Inse destulu si numai cu aceasta paralela de antitese, pe care le simtimu cu mai multu, decatu amu fi in stare de ale respicá prin cuvinte.

c) Totu in dilele nostre o aristocratie, carea tocma si dupa maturisirea unor jurnale unguresci trecea — cu cateva exceptiuni respectabile — de cea mai cruda, eara ifacia cu aceea o romanime, ce trece de cea mai cerbicoasa in nesunti'a de a scapá de sclavia si a'si recastigá libertatea. (Muntenii si incatva Murasienii.)

d) Din anii 1848 si 1849 cele mai fioróse suvenire pentru o parte ca si pentru alta. In 2. Iuniu 1848 160 de soldati secui si o suma de gardisti unguri din Aiudu, carii cu doze dile mai nainte maltratsera pe satenii din Coslaru, trecu la satul Mihaltu si comandati de vicespanu, prin siepte descarcaturi de pusci restorana la pamentu 56 romau, dintre carii 14 remanu pe locu morti, eara ceilalti raniti si schilaviti, dintre carii in urmatorele dile mai morira si altii. — Totu pe atunci Lad. Nemeth se vede silitu a provocá in Kolosv. Hiradó pe Atudeni (si Tardeni), ca se nu mai sufere a li se taié romanilor si romancelor pana si perulu capului, neci a se mai tractá cu atat'a crudime. Intre acestea companiile de secui si de alta ostasime se tramea in ecsecutiune asupra romanilor si romancelor pana susu in muntii Abrudului, fara altu temeu, decatu numai pe prepusu orbu. In Iuliu, dupa ce acum temnitie era pline de romani batuti din caus'a adunarii dela Blasiu, cade si Simionu Balantu, parochulu Rosiei munte si junele Moga in prinsórea dela Aiudu. — In aceeasi luna prindu si pe preotulu din Blasiu. — In 29. Iuliu unu nobilu magiaru impusca pe preotulu romanescu din satul Daia din pricina unui cane (vedi Gazet'a din 1848 Nr. 63). Totu pe atunci secuii apuca la batai pe romanii din satul Siardu si le facu multu reu. — Intre acestea in partie Abrudului se mai arunca in temnitia parochii romanesci Ilie Cojocariu, Nicolae Fodoru, I. Patitia, eara dintre mireni G. Balea I. Corchesiu, I. Dangea, Sam. Morariu, Petru Ionete, Iosifu Siulutiu et Teodoru Teocu (acestu din urma pentru ca a fostu si elu deputatu la Innsbruch). Insemnamu din acte oficiale ca comisiunea cercetatore mai la urma nu asta nici o vina in acesti romani*).

In 16/4. Augustu comitele supremu Franciscu Beldi, ajutatu de nebunulu Dobokai vine la Sibiu si pune man'a pe Domnii A. T. Larianu si Nicolae Balasescu, eara ceilalti membri ai comitetului romanescu, a caror vietia se ceruse mai de multe ori in dieta atatu de catra unii membri din comitatulu Albei, catu si de catra selbaticii tirani Berzenczei et I. Palfy, scapa cu fug'a ca prin o minune.

Intre acestea deputatii transilvani cu Berzenczei s. a. in frunte mijlocescu la diet'a Ungariei unu decretu, prin carele pamantulu locuitu de serbi si de romani (in Ardealu Campia) se promitea secuilor! — Tribunalele de sange inca incepusera a se organizá. —

Pana aici — si mai departe nu! Acum cup'a dorerilor romanesci se imple si se varsa. Pana aici romanii nu versasera nicidecum sange.

Dupa adunarea din 10. et 11. Septembrie dela Orlat, romanii din comitatulu Albei de josu isi punu piciorulu in pragu, ca ei inca se se readune la Blasiu, acum inse armati, din cauza ca se incepuse „recruatia unguresca de 200 mii spre a scote armata asupra Vienei”; se gatia si secuii de adunare la Agyagfalva, dupa ce avusera una la Szt. Katolna in 12. et 13. Septembrie. Asia romanii incepura a se aduná pe 17/5. in Blasiu, unde pe 22/10. veni si comisariulu dietei ungar. b. Nic. Vay.

*) Vedi tóte pe largu in Nr. 65 et 66 alu Gazetei din 1848.

In Octombrie Dn. Iosifu Zeik inca pornește în calitate de comisar guvernialu, că se pună man'a pe romani fruntași. —

Muntenii venisera la Blasiu, totu armati.

Atunci D... pretinde in jurnalulu „Ellenor“ din Clusiu, că se
se spandiure macaru și una mii romani din cati sciu carte.

De aci 'naiute romanii din Alba de josu inca incepui la represalii si la versare de sange. Cei adunati la Blasius punu man'a pe 17 nobili si ii tienu de oslatici, eara pe unu Gyárfás, carele trasese in unii cu pistolulu, ilu ucidu. Cei dela Rosia ucidu pe ungurnlu Sigismundu Dobolyi.

Dupa esirea proclamatiunii br. Puchner.

In 20. Octombrie. La Aiudielu ungurii impusca patru romani, rănescu pe mai mulți; romani trece prin lanchi și glonție mai pe toti ungurii armati de acolo.

In 21. Oct. Conflictulu sangerosu chiaru in orasiulu Albei Iuliei, in care de o parte si de alt'a remasera morti.

Mai 'nainte cu 3 lire romanii in satul Cisteiu iau la fuga pe Domni; ci in 20. Octombrie vinu acolo gardistii dela Vintiu si ucidu vreo 20 romani.

In 23. Octombrie cumplit'a catastrofa a orasului Zlatna. Blasta-matulu administratoru Nemegyei intre negotiatiuni de pace comandá focu, preotulu n. u. Ionutiu că facatoru de pace pica mortu. Romanii ucidu preste trei sute unguri; o parte a Zlatnei se prefacă prin focu în ruine. —

In 28. Octombrie satul Cricau romanii si ungurii se batu totdeauna, pana candu mai remanu unguri numai cati au potutu scapa cu fug'a.

Totu pe atunci la satele S. Craiu si Ciumbrudu romanii perdu bataia, perindu ca la 200 insi din trensii.

romanesci Majin'a, Cacova, St. Craiu, Ciumberdu.

In 9. Ianuarie resbunare sfiorosă. Romanii reocupă orașul Aiud și prefacă în cenusia să ucidă că la șapte sute unguri. (Vedi descriere).

Descrierea vandalismului cumplit, patratu de catre unguri in Blasius asupra resiedintiei, seminariului, scóelor, bibliotecelor, ar-

in Gazeta L

Примірея Екселенгіе! Сале прea лемінатылай ші прea съндіттылай
Дж. Метрополітті, ші пресидінте комісіонері перманенте націонале

АЛЕКСАНДРЪ ШТЕРКА ШХАМІЯ

да корпорацій є її діл дистрікту від центру Брашову від.

Надігнєа, каре провъзгътъ къ бърбаді тарі сакріфікації пептръ віпеле ei, ei штіе пре ачештіа ші стіма ші опора днпъ къ війнъ, ei штіе *Indemnica de свдоріле* ші *днкодръріле* фччерка-те пептръ віпеле ші ферічіреа ei пріп арътареа реквноштіпцеа сале, впіка тъпгътіере ші *дншпітепаре* че потѣ ei авеа, пацієна ачесаа дъ добадъ лятеі къ е матръ, къ нѣ маі поіе апнпе, къ е *demnъ de a фігра* дн паціеліе історії політіче паціоналі, din каре пічі зпік *initікѣ* нѣ о маі поіе ексілл (кът о пъці пъпъ а-кът пацієна постръ, пъпъ че лъсѣ жокъ *initімічілорѣ* ка, сльві-днпе къ *decsinіріле* ші чертеле віріте de ei фнтре поі франці de ачелашъ съпце, съ не поіе *eckide din* кътпвлѣ дрептврілорѣ по-літіче). Ачеасть матрітата о добедіпѣ ші рошпнї din *distrіктвлѣ* ші четатеа Брашоввлї, къ окасієна зпіе прітірі кът се поіе маі кордіале а Екселенції Сале преалвітатвлї ші преастръм-чітвлї D. Метрополітъ konte рошанѣ Александръ Ст. Шлвдцѣ, ка а зпіе преалвітаторів преа днпделтѣ, фбрте зелосѣ, сінчевѣ ші преа ресемнатѣ жертфіторів дн кањса реценперъреі політіче а па-циєні рошпнѣ; ei се штівръ днпълда маі пре овсѣ de віготіствлѣ конфесіоналѣ ші днші фѣквръ реверіпца рарзлї постръ бърбадѣ па-ционалѣ кошпѣ, ка рошпнї рошпнвлї челвѣ маі декларатѣ, каре не лъпгъ крччea конфесієні сале маі поітъ ші алть крччe дн пептвлѣ сеѣ, ad. крччea сеѣ гріжа, de a bindeka пеказвріле ші ne'ndрептвріле пацієні, каре крччe не e кошпѣ тутврорѣ челорѣ че неамѣ лъптатѣ къ лаптe рошпнѣ ші о венерътѣ къ тої днп-презпѣ дн тої бърбадї, чеіче о поітъ къ *demnitate* ші сінчерь жертфіре фѣквr а конфенда паціоналітатеа къ конфесієна. — А-шиа маі дъвпнї зпіе прітеште Екселенція Ca D. епіскопѣ бр. Ап-дреіз de Шіагна, асешенеа ка преалвітаторів пептръ віпеле па-циєні, де рошпнї din Блажѣ къ тотъ кордіалітатеа, астъзї ле ръс-піпсеръ рошпнї Брашовенї не днптреквте фѣквндші *дншпітв-тата* даторіе къ ачеасть прітіре.

Ачеастъ шатврітате е еешпалвлъ, каре не kondвчє ма фе-
річіреа пацівнї постре. Деа червлъ, ка ізвіреа ачеаста фръдіескъ
дп пегбцеле пацівнї съ не робеаскъ не вечіе, пептрвкъ пштай-
ллжгагді къ жигвлъ ачестей скльвіе потемлъ фі лібері ші не по-

тетъ ли adevverъ елгта війторівлъ de колондрептъціді політічеште
фацъ къ чеелалте паціен! !

О вóіз таре ші пе^лнфржпть !а тоці ші п^лтеріле үліте не
вор^л асігзра віторізла^л!!!

Штімъ, къ Екселенція Са D. Метрополітъ потрекъ ла апа
minealъ din Elenataкъ вро 6 септъмврі спре а'ші реставра съ-
пътатеа чеа cdрвчінать de тѣлте лвpte. — Ап 20. Октомвре
пърсindъ быле реставратъ се редлтбрсе пела Брашовъ.

Пріміреа Екселенціє Сале дпчепѣ дндатѣ дп Арпътакѣ, де
зnde днтътпинатѣ ші салватѣ къ тóте опбріле кввеніе пріп тóте
сателе фѣ днбръщіяташі ші дп сатвлѣ вечіпѣ Съппетрѣ de о
самъ de кълърещі роутѣнї.

Форте елегантъ ера deotinatъ а прімі пе Екселенціа Ca , пе ла $4\frac{1}{2}$ бре фг прімітъ аічі кв ентгсіастічє : съ трьїескъ ! ші фг салютатъ форте кълдросч дп пътеле сеніоріморч de Pedaktорвлч, еаръ дп пътеле жнімеі de жнеле Молдованч. Екселенціа Ca лші реверсч initia chea сінчерь ші пъртескъ кв квінге атътъ de двлчі ші націоналъ, дпкътъ тоці intіmpінторій прорвпсерь дп челе таі копдiale вівате ші се трьїескъ, еаръ D. пегодзторіє Георгіе ІІга пофі пе Екселенціа Ca се окнпе карета de опоре, дп каре дпквпцратъ de кълъреці дп костітмъ націоналъ пречесч de о твлціме алці кълъръді кв флатвре ші зрматъ de карете дптрѣ дптр „съ трьїескъ!“ дп орашіш ші дескълекъ ла D. пегодзторіє ші тетбръ алж комплітції чентгтвіrale Demeter Nikolač дптр'зно кортелъ декоратъ дп Фрптеа піацеї, үnde фг прімітъ de Dca dimпреэпъ кв алці върбаці. Лндатъ дппъ сосіре акгрсерь репресентанції, пегодзторії, ефорія школелорч romanе, корпвлч професоралъ кв преодітма лорч дп ғрпте ші 'лж беневентаръ пріп D. протопопч I. Петрікч кв тотъ кълдора ші реверпнца , еспрітъндч ачеста пеесплікабіла въквріе а рошпілорч пептрѣ атбреа ші въна дпцеленере, че екісітъ дптрѣ каші націонеі постре, еспрітъндсе ші аічі dorзлч рошпілорч de a пътё фелічта дп тодвлч ачеста ші пе архісъсторівлч съб, челялалтъ kondукторіє ші прешедінте алж комплітції пертанене націонале, каре дп adевърч пріп Фрпдеска ачеста квіцълеще ші колзкрапе дп касса націонеі дпкъ а квчерітъ іпітеле тутврорч romanі-

лорд. Екселенція Са джі еспресе ші аічі пеңдертвріті вѣквріе, къ авѣ парте де зілеле ачеле але бѣтрѣпеці, дн каре і се дипліни дорвлѣ dea фі ші дн тіжлоквлѣ бравілорѣ ачесторѣ філ аі пацівніе романе, каре 'ші къпоскѣ даторіе сале ка рошані; дипредінцѣ апоіг пе опоръттері, къ 'ші ціне de o даторіе амікалъ а тълтъчі Екселенції Сале преа ламінатвлї ші преасъпітвлї D. епіскопѣ ші конфрате паціоналѣ Барон Andrej de Шагун, дорвлѣ фіескѣ ч'лѣ поседѣ Длорѣ дипредінцѣ апоіг ші аічі пе опоръттері, къ рествлѣ віедї сале днѣ консақрѣ пептрѣ віпеле ші Ферічіреа пацівніе комѣне, пептрѣ каре тої съ'ші үпеаскѣ къстеле, воін-деле ші жертфеле. Комітетылѣ реєпізнеі Ф. Р. дн корпоре кон-дасѣ de D. прешедінтѣ Maria Апостолѣ E. Понѣ днкъ віевентѣ пе Екселенція Са къ о кввптаре пілін de реверінцѣ ші опорѣ, ма каре Екс. Са ръсппсе къ тадытмітѣ, рекомъндъндѣ сексвілі фрѣтосѣ місівnea de a креште цеперацівnea війтбрѣ дн фріка Domпвлї ші аі диплънта de тімпврідѣ дн інімъ амбреа кътрѣ патріз ші пацівнea са, спірітвлѣ de жертфире ші ішврѣ дипрѣт-тать, диплъдѣ дн лауде пе сексвілі фрѣтосѣ, къ елѣ o'a pedikatѣ наі пресервѣ сесѣ de деосебірѣ диптре франці de ачелаші съпце ші а претерсѣ къ сксемпилѣ la o дэрѣтбрѣ ішврѣ фрѣцескѣ диптре тотѣ съфлетылѣ рошьнѣ, le тадытмешите пептрѣ опорѣ ші ле рекомъп-дѣ а съпѣстра съпта місівне а ачестві іпстітутѣ влікѣ паціоналѣ. Денѣ алте віcite опорѣ ші D. Цепералѣ къ adistantвлѣ съ' пе Екс. Са; еарѣ сѣра і се фѣкѣ впѣ kondыктѣ къ торде імпѣторіз, дипкътѣ диплъссе ариа піацей, каре фѣ пречесѣ de тасіка Ҳапі-лорѣ, че къпта мерссрї паціоналї. Ըнѣ D. ішріотѣ салатѣ фербінте пе ішвілатвлѣ бене, каре реєппсе дипцереште.

Квънтареа Екселендеи Сале дп квпринсълъ еі чолъ
двлче ші квчериорів де бтені длъ репродвчемъ камъ
длъ хунтброе:

Допомоги! Вестеа чеа преа търпъцъ, вестеа чеа преа фрътъсъ ші преа винъ decspre дрвѣпъїатъ! зелъ, драгосте, алшіре кътъръ ізвіта постъ паціене ші decspre жертфеле, каре ші винъ акътъ аж арътатъ ші аж adкscъ пе алтарівлъ паціене ротъне преа бравіл поштрі ротъні din орашигълъ ачеста алж Брашіовълъ, де тълтъ а aprincъ **Лп mine** винъ допъ преа арзъторів, ка се винъ ла Брашіовъ ші съ вѣдъ **Лп** персопъ пе ачеи преа дрвѣпъїаці па-ционалишті ші фії аї паціене постъре, decspre карії о'а лъцітъ а-тъта весте бхръ **Лп** тъте хргіхріде латріе постъре ротъне. —

Бенінді аічі шы ағыл кә тоталды сұрпрынсі, ағлынды маі тұлтұз зелді, ші маі тұлтұз ревиң ші драгосте күтрең пацізnea побір, де көм ағостың реңпіндің вестеа чеа преа бүп.

Мъ цжпъкъ трафашъ даръ ші порочітъ, къ тъ потъ афа да шіжлокълъ філоръ чеоръ браві аі пацівні, карі потъ фі de то- делъ de імітатъ да тóтъ пацівна пострь. —

Н'амъ ліпсъ даръ ізвідлоръ фраці, ка афльндітъ дп тіж- локълъ востръ чеівъ дръгълашівъ, съ въ стівлездъ ші съ дештептъ дп воі побілълъ сеніз паціоналъ, пептру къ ачеста локбеште дп челъ маі таре градъ дп побілею востре інімі; чі маі въргосъ съ каде, ка ізвірея пацівні постре се о дппревіпъ ші се о дп- фръцескъ къ а востръ, ка дптр'о інімі ші дптр'впъ квітъ кв- ратъ, къ зліте потері се копакръшъ къ тоді да вінеле челъ де компнъ алъ патрії ші алъ пацівні. —

Пъкателе стръвнілоръ поштрі, дзрере! алъ фостъ деспърдітъ пацівна пострь дп дозъ копфесіні, ка каре неамічі пацівні постре таре с'аі фолосітъ спре стрікареа, свіжхареа ші спре пітічіреа дптречеі постре пацівні. —

Чи піче зпдъ дпцелентъ фідъ алъ пацівні нз се ва лъса а се атъці маі тълтъ, къндъ есте дптребаре да вінеле челъ де ком- тнпъ алъ пацівні, де фанатістълъ реліціонарів. —

Фіеште каре din noі пріп реліціоне аветъ а фаче сінгвръ пнтаі къ Domnezeш, ші де ачееа не вомъ лъса петръврате къ- поштіцеле зпвлълъ алтвіа, ші фіеште кървіа фрате вомъ Іса лі- беръ, дпзъ къпоштіца оа а adopa ші а се дпппчві къ Domnezeш, dap' дп казълъ пзблікъ паціональ зпвлълъ ка тоці, ші тоці ка зпвлълъ вомъ пзzi чеа маі стръпсъ конкордіо ші кордіалітате, зпі- днєе ініміле ші тóтъ потерілъ дптр' дпнітареа вінелълъ де ком- тнпъ алъ ізвітілъ постре патрії ші пацівні. —

Фідъ даръ імітаторі міе ші ші Екселенції Сале преа літ- патвілъ ші преа сінгврълъ Domnă Arхіпъсторів алъ востръ Л. б. de Шагапа преа вреднікълъ върбатъ, ка каре din проніа чеа дпннеезіаскъ пеаі съкchedатъ а дптетеіе о конкордіо ші о фръ- ціетате ашиа стръпсъ дп кавса паціоналітате кътъ пз ва фі дп старе кече зпш інішікъ а о маі търбъра ші а о маі пітічі, къ ші властътълъ ліг Domnezeш ва къді престе ачела, каре с'аі маі дпквтъта конкордіа ячеасть съптъ а постръ паціонале а о рес- торна ші пітічі.

Domnілоръ! орі че атъ фъктъ пептру вінеле пацівні по- стре чеі ізвіті астълъ дпестітъ ле афль ръспльтіте дп драгостеа зелълъ челъ дпвъпълъ ші дп алішреа чеа веднфръпть кътъ ві- неле de компнъ алъ пацівні постре, каре дп чеа маі таре тъ- сръ 'лъ афль дп тоді локбіторії рошпнъ аі орашілъ ачеотвіа. —

Кредедітъ Domnілоръ, къ ревна востръ чеа побілъ паціо- нале ва арпінде дпкъ de ачі дпнітіте дп маі таре тъсръ ші ревна чеа кътъ преа ізвіті ші компнъ постръ пацівні; пептру къ е къ пептіціль съ пз-ті креаскъ ініша de въкбріе афльндъ аічі ашиа браві філ аі пацівні постре. —

Къ тóтъ въкбріа воід пілі, Domnій meі! ші ачea тісінне пілъкть, че тіо дпкредіндаці, ка къ граів від се спзпъ Екселен- ції Сале преастрълчітълъ востръ архіпъсторів А. бр. de Шагапа, ка кътъ сете 'лъ доріді се-лъ потеці ведé ші опора кътъ маі къръндъ дп тіжлокълъ востръ. —

Кътъ de тъндръ ші de тънгълътъ пітіе фі Екселенції Ca, къндъ зпш архіпъсторів есте дпквтълътъ de піште ашиа вілаві- оші ші браві філ аі сеі.

Нз воід ліпсі аі енара Екселенції Сале ші ачea таре чіп- сте ші опоре, ка каре din зелълъ челъ дпвъпълъ паціональ з'аі арътатъ ші т'аіл прімітъ ші ne mine, ші къ челеа маі вій колорі а і-ле ші deckrie. —

Пріміці даръ пептру фъката міе опоре преа адъпка ші фръ- ціеска чеа тълцътіре, дпкредінціндъвъ къ астъ чіпсті ші опоре, каре респектівіе дп персона чеа о дзрвіді ла дптреагъ пацівна постръ, mi-a фі totdeagna преа предітъ.

Мai пре вртъ пітіа атъта въ адъпкъ амінте, къ Domnă ші натвра дзрвіндъ пе рошпні къ о інімі зтапъ, пачнікъ de тоці ізвітіоре, ші побілъ, съ трьці ші къ челеалте колокбіторе паціо- налітъці дп чеа маі въпъ фръціетате, респектъндълъ паціоналі- тате ші лімба лоръ, пептру ка къ атъта маі таре, ші къ маі таре дрептъ вомъ потеа пофті ші претінде ші noі dela дънсое, ка съ не реопкетеа ші eі паціоналітате ші лімба постръ. —

Пріміці, ізвіці Domnій meі, дпкъ одатъ dela шіне профнда шілдътіре пептру data ші арътата кътъ mine опоре.

Eз decspre партеа чеа въ зрэзъ, ка челъ атотбптерпікъ съ въ діе ла тълді ші ферічіді anі спре ферічіреа ші опореа ізвітіе ші компнъ постре пацівні.

(Вордъ зртма.)

To хапълъ ве кіг, 22/10. Августъ. Benipea Екселенції Сале Domnілоръ Архіепіскопъ ші Мітрополітъ A лександръ Штерка Шагапа ла ачестъ компнъ маі дпнітіте шілітаръ, компнътіоре din маі віне de патръ съті фамілії къ арпінде дозъ міл съфлете а фостъ пептру джнса ка компнъ вісеріческъ гр. з- нітъ о аdevъратъ сърбътіоре de вілавіе ші реліціосітате, еаръ пептру партеа din коче а чеквілъ de інспекторатъ політікъ о со- ленітате дп тóтъ прівінца паціональ. Ачестъ компнъ дп опг- зечі de anі маі въззсе дпкъ пітіа дпнітіте mi се наре къ nal

дозъзечі пе ръносатвлъ епіскопъ Летені да ефініреа вісерічес- сале, еаръ чеквілъ дпнітіоре дпнітіте къ anі оптъ пе епіскопълъ съвъ Andrei b. de Шагапа. Пъпъ ла че градъ алъ дпсетатъ локбі- торії Toхапълъ de a oe маі дпвъпътъші одатъ de дпвъпътъврі ші de o вінеквітіоре архіпъстореаскъ, се квоскъ маі de арпінде din дпнітіоре дпнітіореа kъ de ші era zi de лікві, локбіторії kъ тікъ kъ таре ешіръ дпнітіоре дпнітіореа Arхіпъстору лоръ, еаръ ла сосіреі вісеріка era дпгесвітъ de асказтътіорі. Dплъ вандерів de кълърділъ дпнітіоре kъ алді din веіпіею компнъ Ръшновъ ші Zърпешті пъпъ ла пштъръ de шесезечі kondacъ de Dn. сенаторъ ші інспекторъ алъ чеквілъ Конопантинъ Ioanъ, kъті ші o сътъ de тръсврі kъ опорациорі локбілъ ешіндъ дпнітіте афаръ ла тарініа хотарвілъ петрекръ пе Екс. Ca D. Mітрополітъ пъпъ ла вісерікъ dinaintea къреіа преоцій аштепта kъ крвча ші kъ евапеліа. Dплъ къптареа: „Ліпвъратълъ черігірлоръ пептру ізвіреа de біні“ шчл. Екс. Ca Пъріпеле Mітрополітъ дпніті о дпвъпътъврі вісері- ческъ, маі de 1 бръ, а къреі зртме крдемтъ таре kъ вордъ ръ- тъпіа дпнітіоріте ла чеперъчпеа de фацъ; еаръ дпніті дпнітіореа вінеквітіоре вісітъ школа, зnde репеді дп тершіні категорічі порпка са датъ ші дп кввпътъвріа вісеріческъ, ка de школъ съ се пірте чеа маі deoeeбітъ гріжъ, пофті пе Dn. Інспекторъ ка съ астронгъ пе tіnepіmea kъті ва шті маі дпнітіореа la черчетареа de школъ, дзрві 20 ф. в. а. пептру кърді школастічі ші алді 20 ф. ла кътпърареа de вестшітте вісерічешті каре се афль дп старе прістъ, трактъ аноі la каса Dlăl локотенентъ Bladă, карелеі чеквіе вінеквітіореа тесеі; еаръ аноі дпнітіе вівате ші алте стрігърі вілавібое Екс. Ca пшкъндъ de ачі віневоі а вісіта ші фабріка de хърті din Zepneshtr, сінгврълъ іnstitutъ indistrі- осч рошпніескъ de o dimencіоне пшпъ актъ пеквоскътъ дп Ar- dealъ, зnde фі дпnіtіmіnіatъ de кътръ Dn. Г. Баріц дп пштеле компропріетарілоръ фабрічей, еаръ Dn. протопопъ гр. ръс. Ioane Mediană дпсодітъ de парохії локбілъ, de Dn. apendatorъ, ждеши алді опорациорі гратвілъ Екселенції Сале пептру вівате ші дпніті.

O тасъ modestъ ші фръгалъ арапціатъ дп опореа преастръ- лчітълъ беіе ла фамілія ліг Баріц пептру врео дозъзечі персопе ла кареа се pedikarъ тоасте пірчезътіоре din inimі сінчере пеп- тру дпделгра віеу ші съпътате а Екселенції Сале Domnілоръ Mітрополітъ A. C. Шагапа, а Екселенції Сале Domnілоръ епі- скопъ гр. ръсъріт. Andrei b. de Шагапа, пептру оспътъто- ралъ ші пептру тоці рошпній чеа зпні ші остеопіторі дп къдетъ къратъ пептру ферічіреа ші просперітатеа паціональ, — а дпк- іетъ солемпітатеа zilei; еаръ Екселенції Ca Domnілоръ Mітрополітъ dплъндъ ші вінеквітіореа са престе фабрікъ ші ліквіторії ei, дпторкъндъ ші кътева віо те, се decspѣrді kъ дестялъ doioшіе de ачестеа локбі, каре сеаітпъ атътъ de тълтъ kъ челе маі фр- босе локбі din тънціi апсні аі патрії постре.

Unu furtu infioratoriu.

Abia in catuva si numai prea incetu se potu vindec'a dureros'a dauna, care s'a causatu besericei catedrale si curiale din Blasius, in fatala revolutiune din an. 1848, si iata acum o mana sacrilega erasi mai rapi in septemanile trecute din beseric'a catedrale unu potiru de argintu, nu de multu procuratu in pretiu de 150 fl. v. a. si o lingura de cumenecatura de aeelasi metalu in pretiu de 20 fl. v. a.

Spre descooperirea daunei si urmarirea sacrilegiului rapitoru, dupa ce pasi facuti la politia dela A. Carolina in priviti'a aceast'a nu au avut doritulu resultat, nu mai remase alt'a indereuptu, decatu ca si prin ajutoriulu Gazetelor se se caute revindecarea daunei si desco- perirea sacrilegiului.

Vener. capitulu metropolitanu se adresáza dara prin redactiunea aceast'a cu totu respectulu catra tote oficiele besericesci si civile precum si catra preoti, ca se binevoieáaca a trage atentiunea si priveghie- rea locurilor, unde se practisádia meseriele de argintarie, seu unde se facu vinderi de asemenea scule, ca dora se va descoperi sacrile- giul furu, si beseric'a se va poté desdauná. —

Semnele potirului rapitu suntu: acela e de totu de argintu, pres- te totu auritu, paharulu e ca de o fele, tuleulu cu cirade, mediul- culu cu unu nodu quadrupulariu brasdatu, bas'a cu figuri, anume cu crucea duplicata si evangeliu imprese provediuta. — Si acestea sunt semnele cele mai vederate ale furatului potiru. —

Lingur'a e mai buna de unu lotu aurita, cod'a e cu cruce provediuta.

Pesta 9. Augustu. Dupa o lunga pausare cas'a ablegatiloru tienu eri la 11 ore adunare. Deacu intre vivate n'ncetate a cetitu unu proiectu de adresa la rescriptulu imperatescu. Pana sosece aceasta e- pistola la Domnata credu ca o vei fi cetitu din jurnalele straine, pen- tru aceea nici nu scriu mai multu despre ea, destulu ca la propunerea lui Bernáth Zsigmond si Tisza Kalman cas'a a primit'o fara neci o stramutare.

Adi la 10 ore éra s'a tienutu adunare carea pentru noi romani e interesanta pentru aceea, ca-ci presiedintele adi a referatu casei, cum- ca alegatorii din cerculu Ceca alu comitatului Bihor, au tramis la casa o contradechiaratiune subscrisa de 340 insi, la dechiaratiunile ab- legatului loru Vertan ce le facuse, de-mi aducu bine aminte — in 7

